

STYRDOKUMENT
PROGRAM
2017-01-19
DNR: 2016-000334

Antagen av kommunfullmäktige den 28 februari 2017
§ 20
Gäller från och med den 1 mars 2017 och tillsvidare.

Laholms kommuns program för integration

Inledning.....	2
Integration	2
Mål	3
Definition Nyanländ	3
Styrning	3
Arbetsmarknad och sysselsättning	3
Utbildning.....	4
Förskola och skola.....	4
Vuxenutbildning.....	5
Samhällsplanering	5
Aktiv fritid/sociala nätverk.....	6
Hälsa.....	6
Uppföljning	7

Inledning

I Laholm vill vi bli fler och bättre för en starkare framtid.

Här förenas livskvalitet och tillväxt för en hållbar utveckling.

År 2025 ska det bo 25 000 invånare i kommunen.

Invandring är en bidragande, nödvändig och medverkande kraft för att kunna nå denna vision och upprätthålla kommunens tillväxt, välfärd och innovationsförmåga. Programmet pekar ut den färdriktning som Laholms kommun tror på för att lyckas med en långsiktig integrationsprocess. För att kunna tillvarata den resurs nya kommuninvånare innebär, har några fokusområden valts ut som extra viktiga. Styrning, utbildnings- och arbetsmarknadsfrågor, samhällsplanering, aktiv fritid och hälsa. Målet är att det ska finnas goda möjligheter för alla kommuninvånare att

- känna sig som värdefulla och resursstarka individer som kan bidra till samhällets utveckling och utformning
- komma i arbete
- skaffa sig en utbildning som kan leda till självförsörjning
- få ett eget boende
- skapa en aktiv fritid som främjar sociala nätverk och mötesplatser
- ha en god hälsa för att kunna tillgodose sig de möjligheter som finns
- bidra till en fungerande integration

Målgrupp

Många av kommunens verksamheter är direkt ansvariga för vissa insatser som är kopplade till nyanlända. För att skapa ett mer tolerant och inkluderande samhälle och lyckas med den process integration innebär, räcker det dock inte med insatser som enbart riktar sig till nyanlända. Det behövs en bred samhällsutveckling bland redan etablerade invånare och de aktörer och verksamheter som finns i och verkar för samhället. En sådan utveckling gynnar många fler än enbart nyanlända. Samtidigt behövs det i vissa fall göras enskilda satsningar till en specifik målgrupp just för att utjämna ojämlikheter. Därför behöver målgruppen i detta sammanhang ses i ett brett perspektiv som kan omfatta både nyanlända, kommunens invånare i övrigt, kommunala verksamheter, nämnder och styrelser och samarbetspartners till Laholms kommun.

Ansvar

Programmet berör alla kommunens verksamheter, nämnder och styrelser. Det är således varje nämnds ansvar att följa upp att programmet införlivas i deras verksamhet och tas i beaktning i deras planerings- och budgetprocess. Inför planeringsprocessen är det av vikt att verksamheterna får en bra och aktuell bild av hur invånarnas behov ser ut. Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för programmet.

Integration

I detta sammanhang används begreppet integration i följande betydelse: *”processen genom vilken man försöker uppnå ett samhälle som kännetecknas av social närhet, delaktighet, tillit, eller jämlikhet mellan*

befolkningsgrupper som identifieras genom klass, etnicitet eller andra faktorer som kan ligga till grund för social samhörighet.” (Scaramuzzino, 2013).

Mål

Nyanlända invånare ska få jämlika förutsättningar för ett gott liv och på så sätt kunna bidra till kommunens tillväxt, välfärd och innovationsförmåga. Det krävs en god integrationsprocess och ett mer inkluderande och tolerant samhälle för att lyckas med detta.

Definition Nyanländ

I detta sammanhang används ordet nyanländ för att beskriva en person som är i eller har kommit från en asylprocess och under den period som följer efter besked om uppehållstillstånd.

Fokusområden

Styrning

Integrationsarbetet spänner över alla kommunens verksamhetsområden och samtliga nämnder och styrelser. Det visar på områdets komplexitet där sambanden är många och betydande. Det krävs en samordning och en god samverkan för att skapa förutsättningar för en lyckad integrationsprocess och ett mer inkluderande och tolerant samhälle. Det är också viktigt att det finns goda möjligheter att arbeta förebyggande, att insatser följs upp, utvärderas och analyseras.

Hit vill vi:

1. Kommunen arbetar aktivt med demokrati-, jämställdhet-, mänskliga rättigheter och toleransfrågor.
2. Kommunen ska inom nämnder, kommunala bolag och styrelser sträva efter att spegla mångfalden i det omgivande samhället i sin sammansättning av medarbetare.
3. Invandring lyfts fram som positiv och som en nödvändig och bidragande faktor för att kunna skapa tillväxt, utveckling och tillräckligt med befolkningsunderlag för Sverige och Laholms kommun.
4. Kommunens information och kommunikation beaktar tillgängligheten för alla invånare och främjar delaktighet för att skapa aktiva samhällsmedborgare.
5. Beslut fattas som tar höjd för värdet av att arbeta förebyggande och med riktade insatser (proportionell universalism) för att skapa bättre långsiktiga förutsättningar.
6. Integrationsarbetet ses som en naturlig del av varje nämnds ansvarsområde och följs aktivt och regelbundet upp, utvärderas och analyseras.

Arbetsmarknad och sysselsättning

Kommunen har ett antal olika sätt att verka för en stark och välfungerande arbetsmarknad. För att öka sysselsättningen och motverka arbetslöshet och utanförskap krävs en tät samverkan mellan flera aktörer, både interna och externa. Det behövs en god matchning mellan utbildningsmöjligheter och näringslivets kompetensbehov. Kommunen har en stödande och

drivande roll gentemot näringslivet och kan skapa goda förutsättningar för en stark tillväxt. I sin kontakt med näringslivet behöver kommunen arbeta mot diskriminering och sprida kunskap om den kompetens och resurs som kommit till vår kommun för att öppna upp arbetsmarknaden för nyanlända. Kommunens positionering och syn på vilket arbetsmarknadsområde man verkar inom är också viktiga ingredienser för att öppna upp möjligheterna för sina invånares möjligheter till självförsörjning. Utöver detta är det viktigt att skapa en givande sysselsättning för de människor som inte har förutsättningarna att komma in på den ordinarie arbetsmarknaden.

Hit vill vi:

1. Nyanlända är en resurs för kommunens kompetensförsörjning.
2. Nyanlända ses som en naturlig del i arbetet med att stärka kommunens tillväxt- och innovationsförmåga. Företagen har en möjlighet att kunna nå fler målgrupper och marknader och nyanlända för med sig kunskaper som kan främja både den offentliga och privata sektorns innovationsförmåga.
3. Laholms kommun har en bred syn på sitt arbetsmarknadsområde och har goda relationer och samarbeten med centrala aktörer inom och utanför de halländska gränserna.
4. Kommunen skapar förutsättningar för diversifierade sysselsättningsformer.
5. Kommunen är ett gott föredöme i sitt arbete som inkluderande arbetsgivare.

Utbildning

Utbildningsväsendet är en av de viktigaste pusselbitarna för att skapa en social hållbar utveckling och spelar stor roll för både individ och samhälle, barn och vårdnadshavare. Förskola och skola är viktiga platser inte bara för undervisning utan också för mellanmänskliga möten och integrationsprocesser. Det krävs ett aktivt arbete i den pedagogiska verksamheten för att fler elever ska uppnå gymnasiebehörighet. Förskolors och skolors arbete för integration av både barn och vårdnadshavare behöver följas upp, utvärderas och utvecklas. Det innebär att skapa förutsättningar för ett strukturerat och kvalitativt arbete där varje individ ska ges den bästa möjligheten för att lyckas. Övergripande för all utbildningsverksamhet gäller att barn, unga och vuxna behöver såväl teoretisk som praktisk kunskap om arbetsmarknaden. Med hjälp av en god studie- och yrkesvägledning samt validering av tidigare utbildning och erfarenheter ska varje elev kunna göra välgrundade val avseende utbildning och arbete. Skolan ska på alla nivåer öka elevernas kunskap om och intresse för entreprenörskap och på så sätt långsiktigt gynna utveckling och tillväxt både lokalt och regionalt.

Förskola och skola

Hit vill vi:

1. Förskola och skola arbetar på ett strukturerat sätt med tolerans- och inkluderingsfrågor och verkar för att öka förståelsen för områden som jämställdhet, demokrati och mänskliga rättigheter.
2. Nyanlända barn, elever och deras vårdnadshavare har insikt om förskolans och skolans intentioner, läroplan och uppdrag.

3. Dokumentation av nyanlända barn utgör ett underlag för planering av elevernas undervisning och individuella förutsättningar.
4. Elever kan erbjudas studier under hela året för att upprätthålla och fördjupa sina kunskaper.
5. Skolan tydliggör kopplingen mellan gymnasieexamen och möjligheten till egen försörjning och ett självständigt liv.
6. Skolan arbetar aktivt med att kunna erbjuda ämnen med behöriga lärare till alla elever.

Vuxenutbildning

En välfungerande vuxenutbildning som främjar en god matchning mellan utbildning och arbetsmarknad är en oundgänglig del i arbetet för att lyckas få en hög grad av självförsörjning bland nyanlända.

Hit vill vi:

1. Varje individ når sitt personliga mål på kortast möjliga tid.
2. Individanpassade utbildningar i svenska med mycket arbetsplatsförlagda språkstudier.
3. Komvux och då främst yrkesutbildningar har en egenfinansiering med kommunala medel.
4. Validering sker både genom teoretisk och praktisk försorg. Valideringen ges mot betyg eller intyg.

Samhällsplanering

Möjligheter för ett eget boende är en förutsättning för att kunna skapa sig ett gott liv och en god framtid. Samhällsbyggnadsmässigt är det viktigt med en planering som tar höjd för en variation i storleken av ett hushåll, hur man skapar trivsamma utemiljöer som främjar social inkludering och att hyresrätters kostnadsbild är differentierat för att fler ska få en chans att få tillträde till bostadsmarknaden. Kommunen behöver kunna tillgodose både kortare och långsiktiga behov utifrån förutsättningar som snabbt kan förändras både för bostadsmarknaden för privat behov och den lokalförsörjning verksamheterna har behov av.

Hur befolkningen och bostadsplaneringen utvecklas, påverkar också behovet av kollektivtrafiken. En ökande befolkning, en tillväxt i landsbygdsorterna och en förändrad åldersstruktur innebär rimligtvis också ett ökat resbehov. Ur ett integrations- och jämställdhetsperspektiv är tillgång till väl fungerande kollektivtrafik såväl dag- som kvällstid viktigt för likvärdiga möjligheter till utbildning, arbete och service, samt för att kunna delta i förenings- och kulturliv.

Tillgängligheten till och förståelsen för miljöfrågor är viktiga parametrar för att skapa delaktighet och samhörighet till sin hemort.

Hit vill vi:

1. Det finns ett utbud av differentierade boenden som tar hänsyn till invånarnas behov av både en varierad kostnadsbild och storlek på boende.
2. Utbudet av främst hyresrätter står i paritet med efterfrågan.

3. Kommunen arbetar för en hållbar samhällsutveckling och beaktar särskilt att samhällsplaneringen främjar social hållbarhet. (vid planering av bostäder, offentliga platser, transporter och miljöfrågor).
4. Kommunen har en effektiv och snabb beredskap för verksamheters lokal- och bostadsbehov när omvärlden förändrar sig snabbare än detaljplaner och verksamheter har beräknat.
5. Kommunen verkar för att både det kommunala och de privata fastighetsbolagen arbetar med socialt ansvarstagande.
6. Kommunen arbetar proaktivt för att underlätta tillgången till kollektivtrafik på både kort och lång sikt när befolkningsunderlaget förändrar sig snabbare än vad man kunnat förutse.
7. Kommunen verkar för att höja kunskapsnivån av miljöfrågor, och beaktar tillgängligheten av de insatser som görs.

Aktiv fritid/sociala nätverk

En aktiv fritid är ett sätt att bygga en god hälsa. Forskning hänvisar till hur viktiga sociala sammanhang och nätverk är för att motverka utanförskap och isolering, men också för att få kontaktytor in till arbetslivet. Den tillit som kan byggas mellan individer och inom det civila samhället skapar socialt kapital, främjar demokrati och förebygger social oro. För att möjliggöra detta är det viktigt att ge stort utrymme för lokalsamhällets och den ideella sektorns engagemang. Lokala fritids- och kulturföreningar liksom kulturinrättningar är viktiga arenor för möten och integration.

Hit vill vi:

1. Det finns ett brett utbud av föreningar som aktivt arbetar för att det finns ingångar till aktiviteter för personer med olika åldrar, kön och utan tidigare erfarenhet av föreningsliv eller organiserade fritidsaktiviteter.
2. Det finns ett utvecklat metodstöd och arbetssätt för hur ideella föreningar kan verka för integration.
3. Det finns upparbetade samverkansformer mellan kommunala verksamheter, föreningslivet och det civila samhället för att fånga upp behov, tillgångar och kompetenser som finns hos nyanlända.
4. De verksamheter och aktiviteter kommunen driver och erbjuder i egen regi är anpassade efter målgruppens sammansättning, önskemål och behov.
5. Verksamheterna granskas särskilt ur ett barn-, genus- tillgänglighet- och socioekonomiskt perspektiv.

Hälsa

God hälsa är en förutsättning för att kunna lyckas och fungera i skola, på arbetsmarknaden och i sociala sammanhang. Det finns ett tydligt samband mellan befolkningens hälsotillstånd och ekonomisk tillväxt. Tidigare studier visar att de första åren i Sverige kan öka ohälsan markant för

nyanlända. Passivitet, dåligt mående, trauman, osäker framtid och otillräckligt med kunskap kring hälso- och sjukvård kan vara några av bidragande anledningarna till dåligt fysiskt och psykiskt mående. Skillnader i hälsa går att undvika genom riktade insatser eftersom de har sin grund i de förhållanden under vilka människor växer upp, lever, arbetar och åldras i. Det kan innebära att man behöver anpassa generella insatser så att de motsvarar människors behov och förutsättningar.

Hit vill vi:

1. Tjänstemän som har ett nära arbete med nyanlända har god kunskap om hur man fångar upp ohälsa och vet vilka kanaler som finns inom hälso-, och sjukvården så personer snabbt kan slussas vidare till professionella och specifika insatser.
2. Kommunen är proaktiv i sitt samarbete med Region Halland och skapar tillsammans en gynnsam hälsoutveckling för kommunens invånare.
3. Kommunen och Region Halland arbetar tillsammans med att kontinuerligt följa invånares hälsoutveckling.
4. Varje verksamhet präglas av ett salutogent tänk i bemötandet med kommuninvånare, genom exempelvis KASAM begreppet (Känsla av sammanhang).

Uppföljning

Uppföljning görs dels enligt styrmodellen och de principer för ekonomi och verksamhetsstyrning som redan åligger nämnderna och verksamheterna. Dessutom följs nämndernas arbete med programmet upp i en egen redovisning. Kommunstyrelsen ansvarar för programmets uppföljning.